

Студијски програм: ОСС ПЕ, ОСС ОД			
Назив предмета: Екологија природних ресурса			
Наставник: Братислав М. Чукић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета: -Оспособљавање студената да разумеју основне еколошке појмове, процесе и сложене односе у екосистемима и биосфери. -Упознавање са хијерархијом еколошких система, интеракцијама организама и физичког окружења, са животном средином, загађеношћу, заштитом и очувању природних ресурса и средине у којој живе, еколошким менаџментом/управљањем заштитом животне средине, у функцији постизања одрживе садашњости и будућности, - Стицање знања о специфичностима управљања животном средином и њене повезаности са одрживим развојем.			
Исход предмета: - Након успешно савладаног предмета, студент ће бити у стању да: идентификује глобалне проблеме заштите животне средине, препозна и учествује у предупређивању различитих видова загађења, као и да разуме везу између привреде, животне средине и одрживог развоја. <i>Знања/разумевања:</i> Студент треба да покаже познавање разних метода испитивања загађености воде, ваздуха и земљишта које су потребна за очување животне средине, као и концепт одрживог управљања природним ресурсима и потребе у овој области на глобалном и локалном нивоу. <i>Вештине:</i> Студент треба да буде оспособљен за очување животне средине, евалуацију резултата испитивања природних ресурса, презентацију знања, даље праћење савремених тенденција, веза и односа са другим областима људских делатности, начином покретања иницијатива на локалном и међународном нивоу за решавање конкретних еколошких проблема животне средине, релевантности и значају одрживог управљања ресурсима за еколошки баланс и заштиту природе. - Стечена знања студент треба да користи у даљем образовању, пре свега за праћење и разумевање стручних предмета Технологије прераде отпада, Управљање квалитетом, Управљање отпадом, Мониторинг животне средине.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Основни појмови и принципи екологије. Дефиниција, предмет истраживања и значај екологије. Услови живота и појам еколошких фактора. Адаптација на различите услове живота – животна форма, еколошка ниша. Биотоп и животно станиште. Појам популације и њене основне одлике. Животна заједница, Екосистем, Биосфера и Животне области. Основни појмови и принципи екологије и заштите животне средине. Ресурси. Основни концепт и дефиниције. Обновљиви ресурси, Необновљиви ресурси (неисцрпни ресурси, исцрпни ресурси). Однос природних ресурса и животне средине. Узроци и последице коришћења природних ресурса. Одржив развој. Одржив развој и светска привреда. Мере и инструменти за очување и рационалну употребу обновљивих ресурса. Праћење стања природних ресурса и животне средине. Заштита и унапређење животне средине. Човек и његов однос према неживој и живој природи, загађење и заштита животне средине. Глобални проблеми животне средине. Загађивање ваздуха, заштита ваздуха. Загађивање вода и заштита вода. Загађивање земљишта и заштита земљишта. Системско повезивање одрживог коришћења природних ресурса и животне средине. Међународна и међурегионална сарадња у домену коришћења и заштите природних ресурса и животне средине. Тематска стратегија ЕУ као оквир за одрживо коришћење природних ресурса. Перспективе и приоритети одрживог управљања природним ресурсима. Законска регулатива у области животне средине. Прописи ЕУ у области заштите животне средине. Природни ресурси и национална стратегија Србије за придруживање ЕУ. <i>Практична настава</i> Вежбе: Контрола воде. Отпадне воде. Одређивање органских материја. Хемијска потрошња кисеоника, Биолошка потрошња кисеоника. Контрола ваздуха: сумпор диоксид, чај и таложне материје, азотови оксиди, амонијак. Контрола земљишта. Вежбе ће се обављати у Заводу за јавно здравље у Шапцу и у микробиолошкој и хемијској лабораторији у школи. На вежбама се обрађују одговарајући примери везани за градиво са предавања уз активније учешће студената.			
Литература: 1. Ратајац, Р., Веселиновић, Д., Антонијевић, Г., Бошковић, Б., Цветковић, М., Екологија и заштита животне средине. Завод за уџбенике, Београд, 1992. 2. Савић, И., Терзић, В., Екологија и заштита животне средине. Београд, 1997. 3. Walter, H., Vegetation of the Earth and Ecological Systems the Geo-biosphere-Springer-Verlag, 1985. 4. Недовић, Б., Екологија животне средине, Бања Лука, 1999. 5. Пешић Р., Економија природних ресурса и животне средине; Пољопривредни факултет, Београд, 2001. 6. FAO, Criteria and Indicators of Sustainable Management, Rome, November, 2016. 7. Национална стратегија одрживог развоја Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка и 101/07) 8. Михајлов А.Н., Одрживи развој и животна средина ка Европи у 95 корака, Привредна комора Србије и „Амбасадори животне средине“, Београд, 2005. 9. Правилник о националној листи индикатора заштите животне средине „Службени Гласник“ Републике Србије бр. 37/2011 10. Извештај о стању животне средине у Републици Србији за 2014. годину, Република Србија Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Агенција за заштиту животне средине, Београд, 2015. 11. Вуковић, М., Штрбац, Н. Еколошки менаџмент, Дон-Вас, Београд, 2010.			
Број часова активне наставе: 4	Теоријска настава: 3	Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Предавања: на предавањима се излаже теоријски део градива са примерима који за циљ имају лакше савладавање градива, уз коришћење видео бима и Интернета у комбинацији са интерактивном наставом. Вежбе: Вежбе се изводе као практичне вежбе у лабораторији и на терену Консултације: групне и појединачне. Писмени део испита. Финални део испита је усмени. Оцена испита се формира на основу успеха са писменог дела испита, семинарског рада (рада и одбране) односно писменог и усменог дела.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања: Присуство на најмање 70% предавања	10	Писмени испит: Полагање испита је обавезно.	65